

Akreditované kurzy k výuce OČMU

V loňském školním roce jsme Vás, pedagogy, v rámci pravidelného cyklu článků věnovaných problematice ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (dále jen OČMU), seznámili s problematikou mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy a činností člověka, s přivoláním pomoci na linky tísňového volání a obecně s prací záchranných složek. Věříme, že i v tomto školním roce Vám nabídneme důležitá a pro Vaši práci přínosná témata, a že naše podklady využijete jako vhodnou doplňkovou pomůcku k plánování a realizaci své výuky.

V tomto úvodním článku bychom Vás rádi seznámili s nabídkou akreditovaných kurzů a dalšími aktivitami, kterými se Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen HZS ČR) snaží podpořit výuku bezpečnostní problematiky. Pro získání základního odborného vzdělání z oblasti OČMU jsou pro pedagogy připraveny následující možnosti:

- akreditovaný vzdělávací program organizovaný HZS ČR. Program je primárně určených pro učitele základních a středních škol. Byl akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pod č. j.: MSMT-32514/2016-1-932 ze dne 24. 11. 2016. Obvykle je organizován jednou až dvakrát ročně v každém kraji ČR a **je pro účastníky zdarma**. V případě zájmu je možné kontaktovat příslušné HZS krajů – koordinátory preventivně výchovné činnosti. Kontakty jsou zveřejněny na webových stránkách generálního ředitelství HZS ČR (<http://www.hzscr.cz/clanek/podpora-vyuky-ze-strany-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>).
- Asociace Záchranný kruh je akreditované vzdělávací zařízení, které pro pedagogy realizuje ve spolupráci s partnery vzdělávací programy – zejména program „Ochrana a pomoc – od běžných rizik po mimořádné události“, případně další akreditované programy a konference. V případě zájmu je možné kontaktovat zástupce na stránkách www.zachranny-kruh.cz.
- odborné kurzy z předmětné problematiky jsou dále v nabídce Národního institutu pro další vzdělávání. Katalog kurzů společně s dalšími informacemi je uveřejněn na stránkách www.nidv.cz.

Kurzy organizované HZS ČR účastníky seznámí s problematikou OČMU, s jejím konkrétním zařazením v RVP ZV, RVP pro gymnázia a RVP pro střední odborné vzdělávání. Dále doporučí vhodné publikace, učebnice, a dostupné pomůcky k výuce a konkrétní ukázky práce s nimi, vhodné odkazy včetně metodických příruček k výuce problematiky OČMU, kde je podrobně popsáno učivo, výstupy i testové otázky po jednotlivých ročnících, a práce s nimi. Představí také příklady dobré praxe a účastníci budou seznámeni s informacemi, jak se zachovat při povodních, nebo jiných mimořádných událostech (např. chemická havárie), které nejvíce ohrožují daný region. Absolventi tohoto sedmihodinového kurzu obdrží osvědčení o absolvování, kurz je zahrnut do systému DVPP.

Vzhledem k tomu, že jsou jednotlivá témata OČMU rozložena do několika vzdělávacích oblastí, může být koncepční příprava výuky pro učitele náročnější. HZS ČR jako garant této tematiky, si situaci velice dobře uvědomuje a v maximální možné míře podporuje výuku OČMU na všech stupních našeho školského vzdělávacího systému. Jeho snahou je průběžně doplňovat a obohacovat výuku o nová aktuální témata.

K dalším důležitým aktivitám, kterými se HZS ČR snaží podpořit edukaci žáků v dané oblasti, patří:

a) tvorba učebnic, příruček a materiálů pro výuku v tištěné i elektronické podobě

Podrobné informace týkající se podpory výuky OČMU lze nalézt na webových stránkách <http://www.hzscr.cz/clanek/pro-ucitele.aspx> nebo na webových stránkách jednotlivých HZS krajů v sekci Ochrana obyvatelstva. Jsou zde umístěny volně ke stažení různé podklady, pomůcky a učebnice, informace o projektech podporujících tuto výuku a mnoho dalšího;

b) odborná garance portálu www.ocmu.cz

Cílem tohoto portálu je poskytnout na jednom místě všechny dostupné materiály a pomůcky pro učitele v mateřských, základních a středních školách k výuce OČMU a k začlenění této problematiky do výuky. Portál vznikl ve spolupráci HZS ČR a nestátní neziskové organizace Centrum pro bezpečný stát;

c) pomoc s přípravou praktických cvičení nebo projektových dní ve škole

Ve spolupráci s odborníky z jednotlivých HZS krajů je možné zorganizovat praktická cvičení nebo projektové dny přímo ve škole, na školním hřišti a podobně;

d) besedy pro žáky, studenty i samotné pedagogické pracovníky včetně studentů pedagogických fakult

Tyto přednášky či besedy pořádají profesionální hasiči. Nejedná se o náhradu výkladu učitele, ale jejich smyslem je obohatit či zpestřit výuku, zaujmout posluchače informacemi z praxe, zážitky či problémy samotných hasičů, které zažívají při výkonu svého povolání;

e) exkurze školních kolektivů na stanicích hasičských záchranných sborů krajů

Tato aktivita je u žáků a studentů velmi oblíbená. V průběhu exkurze procházejí v doprovodu profesionálních hasičů jednotlivé části hasičské stanice od hasičské techniky až po zázemí, seznámí se s hasičskou výstrojí a výzbrojí, s prací hasiče a dozví se důležité informace o požární prevenci či ochraně obyvatelstva;

f) pohybově-vědomostní soutěže

Jednotlivé HZS krajů pořádají každoročně různé typy soutěží, zejména vědomostní, pohybově-vědomostní, výtvarné či literární. Konkrétní informace o nich jsou zveřejňovány na webových stránkách jednotlivých HZS krajů. Celorepublikovou soutěží je např. „Dávají za nás ruku do ohně“, nebo vědomostní soutěž „Tuta Via Vitae“, realizovaná nestátní neziskovou organizací Finanční gramotnost, z.ú. ve spolupráci s HZS ČR;

g) dlouhodobé výukové programy

Hasík CZ (<http://www.hasik.cz/>). Tento výukový program spočívá v předávání informací dětem základních a středních škol formou besed z oblasti ochrany obyvatelstva a požární ochrany v souladu se stanoveným obsahovým zaměřením. Tyto informace předává dvojice vyškolených instruktorů z řad příslušníků HZS ČR či dobrovolných hasičů. Besedy probíhají ve druhém a šestém ročníku základní školy a ve druhém ročníku střední školy. Žáci a studenti si tak hravou formou ověří informace, které získali při vyučování. V případě zájmu o tento výukový program je třeba se obrátit na koordinátora preventivně výchovné činnosti příslušného HZS kraje;

Vaše cesty k bezpečí aneb chytré blondýnky radí (<http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpecni>). Na webových stránkách tohoto projektu radí příslušnice HZS Jihomoravského kraje, Krajského ředitelství Policie Jihomoravského kraje a pracovnice Diecézní charity Brno, jak správně postupovat při běžných druzích ohrožení, včetně ohrožení osobní bezpečnosti či majetku. Naleznete zde 33 témat z oblasti ochrany obyvatelstva, požární prevence a bezpečnosti občanů, Projekt je vhodný zejména pro střední školy;

Asociace Záchranný kruh (www.zachrannykruh.cz). Internetový bezpečnostní portál Záchranný kruh je ucelený zdroj rad, informací a vzdělávacích materiálů. Registraci na tomto portálu má již více než 3000 škol z celé České republiky. Cokoliv tým odborníků v Asociaci vytvoří, je uloženo na jejich webových stránkách a **je zpřístupněno zdarma všem**. Portál je rozdělen do několika sekcí dle cílových skupin - obsahuje sekci pro veřejnost, pro školy, pro města a obce a pro záchranáře. Sekce pro školy pak obsahuje interaktivní multimediální učebnice, pracovní listy, databázi obrázků, výuková videa či testovací systém, vše může usnadnit pedagogům jejich práci při přípravě na vyučování;

Svět záchranářů Karlovy Vary (<http://www.svetzachranaru.cz>) je centrum zdraví a bezpečí. V tomto malém městečku se lze naučit, jak se správně zachovat při nehodách, požáru a jiných krizových situacích, jak si přivolat pomoc a podobně. Areál tvoří několik specifických budov včetně improvizované nemocnice, policejní služebny nebo hasičské stanice, které jsou vybaveny odpovídající technikou pro věrnou simulaci rizikových situací. Součástí areálu je také moderní dopravní hřiště s železničním přejezdem a další venkovní lokality pro simulaci rizik ve venkovním prostředí. **Školám tento areál nabízí jedinečné zážitkové vzdělávací programy zdarma**. Na webových stránkách jsou jednotlivé programy popsány krátkou anotací včetně doporučené věkové kategorie, pro kterou jsou

vhodné. Objednat si je možné prostřednictvím on-line systému, kde jsou zároveň vidět volné termíny.

Za Vaši zpětnou vazbu budeme velmi rádi, prosím neváhejte se na nás obrátit, odpovíme na Vaše případné dotazy či připomínky.

Autor:

kpt. Mgr. Martina Talichová

Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení - oddělení instruktáží a školení

E-mail: martina.talichova@grh.izscr.cz

[www. hzscr.cz](http://www.hzscr.cz)